

Áheitan til landsstýrismannin í Heilsumálum, Kaj Leo Holm Johannesen, og til sjúkrahúsleiðsluna á Landssjúkrahúsinum um at seta serlækna í reumatologi, Pero Soré, aftur í starv

Fríggjadagur 12. august 2022, Tórshavn

Tann 26. Juli 2022 var Giktafelag Føroya á fundi við Sjúkrahúsleiðsluna á Landssjúkrahúsinum, sum leiðslan hevði boðið felagnum til, í samband við eitt uppsagnarmál hjá giktalækna, Pero Soré. Sjúkrahúsleiðslan segði seg ikki kunna koma inn á nakað ítøkiligt viðv. málinum sjálvum, tí talan var um eitt persónsmál, við persónsviðkvomum upplýsingum, men kundi einans kunna felagnum um, at Pero ikki longur var í starvi á Landssjúkrahúsinum, og at leiðslan tískil royndi at finna eina loysn uppá tann læknaliga tørvin, sum er uppstaðin, síðan Pero fór úr starvi.

Giktafelag Føroya hevur síðan fingið innlit í málið, og fyri felagið er tað púra greitt, at Pero Soré ynskir at taka sína uppsøgn aftur, soleiðis at hann kann virka fyri tí føroyska giktaøkinum. Hetta tekur Giktafelag Føroya fult undir við, og heitir tí á bæði sjúkrahúsleiðslu og landsstýrismann um at ganga ynskinum hjá Pero á møti.

Giktafelagið hevur somuleiðis eisini fingið avrit av kærui, sum Pero Soré umvegis sakførara Eybjørn Larsen hevur sent landsstýrismanninum í Heilsumálum viðvíkjandi afturkallingini av uppsøgnini, og tekur Giktafelag Føroya fult og heilt undir við kærui.

Ein trygg lega heldur enn lappaloysnir

Til fundin kunnaði leiðslan felagnum um teirra ætlan við at innføra eina stafettskipan, har danskir serlæknar á tí reumatologiska økinum við jøvnum millumbilum komu til Føroyar at avloysa part av tí, sum Pero Soré áðrenn hevur røkt í sínum starvi. Hóast felagið til fundin royndi at arbeiða konstruktivt við hesum tankanum, er tað felagnum púra greitt, at ein avloysaraskipan ikki kann røkka sjúklingunum eins væl, sum ein staðbundin serlækni kann gera.

Sum vit síggja tað, so venda umstøðurnar í málinum soleiðis, at vit longu hava ein lækna í Føroyum, sum er serlækni í reumatologi og sum hevur 28 ár á baki í tí føroyska heilsuverkinum, harav 14 ár sum serlækni á giktaðkinum. Her er talan um ein lækna, sum í allar størsta mun hevur verið við til at menna og mynda alt tað føroyska giktaðkið sum tað er. Eisini er talan um ein lækna, sum hevur fleiri av teimum harðast raktu sjúklingunum undir hond, og sum hesir kenna seg tryggan við í teirri læknaligu viðgerð.

Somuleiðis fyriliggur málið soleiðis, at læknin hevur sent inn ynski um at taka uppsøgn sína aftur, sum merkir, at hann framhaldandi ynskir at halda fram sum giktalækni á Landssjúkrahúsinum, hóast sjúkrahúsleiðslan ikki hevur ynskt at ganga ynski hansara á mæti.

Soleiðis sum vit skiltu tað til fundin, so arbeiðir man á Landssjúkrahúsinum út frá teirri fatan, at Pero Soré ikki kemur aftur í starv, og tí verður nógv arbeiði lagt í at fyriskipa hesa áðurnevndu stafettskipanina – eitt arbeiði, sum leiðslan á sjúkrahúsinum væl kundi verið fyri uttan, um bert afturkallingin av uppsøgnini varð gingin læknanum á mæti.

Giktafelag Føroya metir ikki eina stafettskipan verða nøktandi fyri tað føroyska giktaðkið, men sær heldur hesa loysnina sum eina lappaloysn, sum felagið illa kann ímynda sær stendur mát við ta viðgerð, sum okkara sjúklingar hava fingið, tá ið tveir staðbundnir læknar hava verið tilknýttir tí føroyska giktaðkinum.

Við stafettskipanini síggja vit fyri okkum nógvar fylgjur, sum koma at virka skaðandi fyri góðskuna av viðgerðini hjá teimum føroysku giktasjúklingunum. Vit óttast millum annað og síggja fyri okkum at:

1. Giktasjúklingar fara frá at hava ein føroyskt mæltan lækna til ein danskt ella ensktmæltan lækna. Hetta er sera óheppið, tí at fleiri kenna seg ótrygg við at samskifta á danskum ella enskum, umframt at tað eisini er torført at greiða frá síni støðu, tá ið ein stríðist við svára pínu og mæði.
2. Giktasjúklingar koma ikki at kenna sín lækna eins væl, og var tað ein staðbundin lækni, sum sjúklingurin umvegis sína viðgerð og konsultation áður hevur kunna kent seg tryggan við. Hetta er óheppið, og her ímynda vit okkum, at viðurskiftini koma at líkjast teimum støðum í landinum, har ongin kommunulækni er tilknýttur. Á teimum støðunum kemur tað alt ov ofta fyri, at læknin ikki kennir sjúkugongdina hjá tí sjúka, og tí noyðist sjúklingurin alt ov ofta at gjøgnumganga sína sjúkugongd saman við læknanum.

3. Ein stafettsskipan krevur at verða í gongd alla tíðina, um skipanin skal kunna viðgera eins nógvar sjúklingar, sum ein staðbundin lækni megnar at gera í sínum fasta starvi. Her er ein stórir vandi fyri, at skipanin ikki megnar at fáa eins nógvar sjúklingar ígjøgnum, sum gongur út yvir bíðitíðina hjá ódiagnostiseraðum nýggjum sjúklingum, umframt at tað gerst longri ímillum viðtalurnar hjá verandi sjúklingum, sum longu eru í viðgerð.
4. Vit kunnu uppá ongan máta ímynda okkum, at tað fígjarliga er skynsamligt at hava eina stafettsskipan koyrandi, tí at hesir læknar, sum koma at verða fevndir av skipanini, koma at kosta meira enn tað kostar at hava ein lækna tilknýttan á staðnum. Hetta eru pengar, sum annars høvdu komið væl við á giktaðkinum annars, við eitt nú at endurreist klimaviðgerðartilboðið, sum herfyri varð tikið av skrá.
5. Vit stúra fyri hinum giktalæknanum, sum væntandi lættliga kann gerast ovbyrðaður, nú starvsfelagi hansara ikki sleppur at halda á fram sum giktalækni, og meta, at hetta eisini kann koma at ganga út yvir góðskuna á tí viðgerð, sum okkara sjúklingar hava tørv á.

Við stafettsskipanini standast eisini aðrar avbjóðingar, sum vera torfórar at loysa, uttan at tað antin gevur eitt ójavn tilboð millum giktsjúk ella gevur eina lægri góðsku fyri allan sjúklingabólkin.

Um vit ímynda okkum, at leisturin verður, at tey, sum hava verið knýtt at Pero, framyvir verða fevnd av stafettsskipanini, so koma hesir sjúklingar at hava sína konsultation á øðrum máli enn føroyskum, og væntandi verður tað eisini longri millum viðtalurnar hjá hesum sjúklingum. Her skal leggjast afturat, at sjúklingarnir, sum hava verið undir Pero, í nógvi størri mun eru sjúklingar, sum eru raktir av harðari og torgreiddari gikt og hava í størri mun tørv á lívrúnum heilivági, enn teir sjúklingar, sum eru fevndir av hinum giktalæknanum. Hetta kann Giktafelag Føroya ikki góðtaka.

Um øll giktsjúk skulu fevnast av bæði verandi giktalækna og av stafettsskipanini, merkir hetta, at góðskan av viðgerðini kemur at fella fyri allan sjúklingabólkin. Tað kann Giktafelag Føroya heldur ikki góðtaka.

Við hesum skrivi vil Giktafelag Føroya staðiliga heita á bæði landsstýrismannin og á sjúkrahúsleiðsluna, um at afturkallingin av uppsøgnini hjá Pero Soré verður gingin honum á mæti, soleiðis at tað føroyska giktaðkið kann verða lagt í eina tryggja legu.

Vegna nevnd og limir felagsins

Giktafelag Føroya